

Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukainen määräys sekä ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaisen teettämisuhan asettaminen

Yhdyskuntalautakunta 12.08.2025 § 119
231/11.01.00/2021

Valmistelija Elina Laukkanen

Asia

Ympäristöluvanvaraisen toiminnan jäljiltä jääneiden jätteiden jätehuollon järjestäminen

Päätösasian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Sijainnin yksilöinti

Lempäälän kunnassa sijaitsevat kiinteistö Ratu [REDACTED] ja Mutterimäki [REDACTED]

Asianosaisen/velvoitettavan yksilöinti

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä jätteiden haltijana

Rikkomus/laiminlyönti

Ympäristöluvanvaraisen autopurkamo- ja jätteen käsittelytoiminnan jäljiltä kiinteistöille Ratu [REDACTED] ja Mutterimäki [REDACTED] on jäänyt seuraavia jätteitä (ml. säiliöiden, tynnyreiden ja astioiden sisältämät aineet):

- romuajoneuvot / käytöstä poistetut autot
- romuajoneuvojen osat
- muut koneet/laitteet
- metalliromu
- SER-jäte
- puupakkaukset
- renkaat
- IBC-kontteja (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- jäteöljyastia (jonka sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- metallisäiliötä /-tynnyreitä (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- erilaisia muita astioita - tynnyrit, laatikot, kanisterit (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- kontit ja lavat (joiden sisällöstä ei tietoa)

Jätteistä aiheutuu haittaa ja vaaraa ympäristölle. Ympäristöluvan peruuttamisen yhteydessä (VIRLTK 2.4.2024) on annettu ympäristönsuojelulain 94 §:n perusteella määräys jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan 31.5.2024 mennessä. Määräykseen on myös kirjattu, että romuajoneuvoja ja muita jätteiksi luettavia esineitä tai aineita saa luovuttaa vain vastaanottajalle, jolla on jätelain 29 §:n mukainen oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä. Jätteiden haltijan on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi kenelle, mihin ja miten romuja ja jätettä on toimitettu. Raportti kirjanpidosta on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30 päivän kuluessa siivousvelvoitteen täyttämisestä.

Jätteen käsittelytoimintaa harjoittanut yritys on asetettu konkurssiin. Konkurssin myötä konkurssipesästä on tullut jätteiden haltija, joka vastaa jätteistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä. Konkurssipesää on kuultu ympäristöluvan peruuttamisesta, sen yhteydessä annettavista määräyksistä

sekä toimitettu tiedoksi päätös ja sitä koskeva muutoksenhakuoikeus. Ympäristöluvan peruuttamista koskeva päätös on lainvoimainen. Sittenkin konkurssipesä on asetettu konkurssiin ja konkurssipesänhoitaja on vaihtunut.

Edellä mainittuja jätteitä on todettu olevan kiinteistöillä ympäristönsuojelun valvontakäyntien (viimeisin 22.5.2025) yhteydessä. Jätteitä ei ole toimitettu pois ympäristönsuojelulain nojalla annetun määräyksen mukaisesti.

Asian käsittely

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesän pesänhoitajalle on toimitettu kehoitus ja selityspyyntö (kuuleminen) ympäristönsuojelulain 184 §:ssä tarkoitettujen pakkokeinojen käyttämiseen mahdollisesti johtavassa asiassa.

Konkurssipesä antoi kuulemisen yhteydessä seuraavan (6.8.2025) selityksen tilanteesta:

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesän konkurssipesä on edelleen varaton eikä konkurssipesään tulla saamaan varoja. Konkurssipesä ei siten kykene siivoamaan kumppaakaan tonttia.

Konkurssipesä tulee toteuttamaan viikolla 33 suunnitellusti kaupan kiinteistöstä Mutterimäki [REDACTED]. Kaupan ehtona ostaja sitoutuu siivoamaan tontin siellä nyt olevista romuista ja jätteistä. Ostaja on jo omalla kustannuksellaan tehnyt tontilla maaperätutkimuksen, jonka mukaan maaperä ei ole saastunutta.

Asian osalta ei ole katsottu tarpeelliseksi kuulla muita asianosaisia, muita valvontaviranomaisia tai yleistä etua valvovia viranomaisia. Asian käsittelyllä edistetään kiinteistöllä olevien jätteiden saattamista asianmukaisiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin, jolla on myönteinen vaikutus yksityiseen ja yleiseen etuun. Kiinteistön Ratu omistaja on tuonut useissa yhteyksissä (mm. tarkastukset, puhelinkeskustelut) esille, että jätteet tulisi saattaa pois hänen kiinteistöltään jätteistä aiheutuvan haitan vuoksi.

Ratkaisun perusteet

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (VIRLTK 2.4.2024) on autopurkamo- ja jätteen käsittelytoiminnan ympäristöluvan peruuttamisen yhteydessä antanut ympäristönsuojelulain 94 §:n perusteella määräykset jätteiden toimittamisesta jätelain (29 §) mukaiseen asianmukaiseen vastaanottopaikkaan 31.5.2024 mennessä. Ympäristönsuojelulain 94 §:n 3 momentin mukaan, jos lupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamiseksi tarvittavista toimista, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Jätteiden toimittamista asianmukaiseen vastaanottopaikkaan koskeva määräys annettiin, koska ympäristönsuojeluviranomaiselle ei esitetty ympäristöluvassa määrättyä toiminnan lopettamista koskevaa suunnitelmaa, jossa olisi esitetty toimet asianmukaista jätehuoltoa koskien.

Vastuun jätteistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä katsotaan siirtyneen konkurssin yhteydessä konkurssipesälle. Konkurssipesällä on jätelain tarkoittamana jätteen haltijana toimimisvelvollisuus eli velvollisuus huolehtia jätteiden huollosta. Asia on valmisteltu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätettäväksi, koska asianosainen ei ole noudattanut annettua määräystä / myöhemmin annettua kehoitusta.

Ympäristönsuojelulain 175 §:n perusteella valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeeton, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Jollei ympäristönsuojelulaista muuta johdu, uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kyseessä olevan asian luonteen ja olosuhteiden vuoksi harkinnassa on päädytty siihen, että velvoitetta tehostetaan ympäristönsuojelulain 184 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Myös ympäristönsuojelulaki (61 b §) vakuuden realisointia koskien edellyttää teettämisuhan asettamista.

Määräystä ja sen tehosteeksi asetettavaa uhkaa ei kohdisteta kiinteistöön Mutterimäki [REDACTED], koska se tullaan myymään kuulemisen yhteydessä saatujen tietojen mukaan. Kaupan ehtona ostaja sitoutuu siivoamaan tontin siellä nyt olevista romuista ja jätteistä.

Ympäristöluvanvaraisen toiminnan jäljiltä jääneiden jätteiden jätehuollon järjestämisen laiminlyönnistä katsotaan aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa, jonka vuoksi jätteet on tärkeä saada toimitettua asianmukaisiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin. Alueella varastoidaan nestemäisiä ympäristölle vaarallisia aineita ja jätteitä ilman asianmukaista vuodenhallintaa ja astioissa, joita ei ole tarkoitettu sellaisenaan pitkäaikaiseen varastointiin tai merkitty asiaan kuuluvasti. Aitaamattomilla piha-alueilla jätteitä sisältävät astiat ovat alttiina ilkeille. Jätteitä varastoidaan myös alueella, joka ei ole enää jätteen käsittelytoimintaa harjoittaneen yrityksen tai konkurssipesän hallinnassa. Konkurssipesä on tuonut kuulemisen yhteydessä esille, ettei konkurssipesällä ole taloudellisia edellytyksiä jätehuoltotoimien toteuttamiseen. Päävelvoitteen ja teettämisuhan asettaminen hallintopakopäätöksiin konkurssipesälle on tarpeen toimimisvelvollisuuden vahvistamiseksi, vaikka kustannuksia ei lopulta saataisi perittyä konkurssipesältä sen varattomuuden vuoksi.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Ympäristönsuojelulain 61 b §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus ryhtyä vakuuden realisointiin, kun toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamisen. Ennen vakuuden realisointia valvontaviranomaisen on määrättävä 175 §:n mukaisesti toiminnanharjoittaja täyttämään velvollisuutensa ja asetettava määräyksen tehosteeksi teettämisuhka. Vakuus voidaan käyttää teettämisuhtien kustannusten kattamiseksi. Autopurkamo- ja jätteen käsittelytoiminnan osalta on asetettu vakuus. Vakuuden realisointi edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista määräästä ja teettämisuhan asettamista. Lempäälän kunta tulee realisoimaan asetetun vakuuden, jollei ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla annettua määräästä noudateta.

Asianmukaisen jätehuollon järjestäminen tulee tehdä jätelain säädöksiä noudattaen. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on:

- 1) 11 luvun mukaisen jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä; tai
- 2) ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan tai saman lain mukaisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä.

Jätteen saa luovuttaa myös vastaanottajalle, jolta ei edellytetä 1 momentissa tarkoitettua hyväksymistä, merkitsemistä, ympäristölupaa tai rekisteröintiä, jos tällä on riittävä asiantuntemus sekä taloudelliset ja tekniset valmiudet jätehuollon järjestämiseen.

Poistoimitettavien jätteiden osalta on edellytetty kirjanpitoa ympäristöluvan peruuttamista koskevassa päätöksessä annetun määräyksen mukaisesti. Jätelain 121 §:ssä sekä jäteasetuksen (978/2021) 40 §:ssä säädetään tarkemmin jätteiden siirtoasiakirjoja koskevista vaatimuksista. Kirjanpidolla ja sen toimittamisella ympäristönsuojeluviranomaiselle varmistetaan jätteiden päätyminen asianmukaisiin vastaanottoaikoihin.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 5 §, 59 §, 61 b §, 93 §, 94 §, 175 §, 184 §, 185 §, 190 § ja 191 §
Jätelain (646/2011): 12 §, 13 §, 28 §, 29 §, 121 § ja 122 §
Jäteasetus (978/2021): 40 §
Ulkasakkolaki (1113/1990): 4 §, 6 §, 7 §, 14 §, 18-20 §, 22-24 §
Hallintolaki (434/2003) 33 §, 34 §, 60 §

Käsittelymaksu

Asian käsittelystä ei peritä maksua

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö, p. 040 133 7257

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää antaa seuraavan määräyksen/päävelvoitteen sekä tehostaa antamaansa määräystä/päävelvoitetta seuraavasti:

Määräys /päävelvoite

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen määrää ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla Tampereen Romu Oy:n konkurssipesän järjestämään ympäristöluvanvaraisen toiminnan jäljiltä jääneiden jätteiden jätehuollon. Jätteet tulee toimittaa kiinteistöltä Ratu [REDACTED] jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle viipymättä kuitenkin viimeistään **10.9.2025** mennessä.

Velvoite koskee kiinteistöllä Ratu [REDACTED] olevia, alla lueteltuja jätteitä (ml. säiliöiden, tynnyreiden ja astioiden sisältämät aineet), jotka sijaitsevat kiinteistön pohjois- ja koillisosassa olevalla alueella.

- romuajoneuvot / käytöstä poistetut autot
- romuajoneuvojen osat
- muut koneet/laitteet
- metalliromu
- SER-jäte
- puupakkaukset
- renkaat
- IBC-kontteja (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- metallisäiliötä /-tynnyreitä (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- erilaisia muita astioita - tynnyrit, laatikot, kanisterit (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- kontit ja lavat (joiden sisällöstä ei tietoa)

Liitteessä 1 (ei julkinen) on esitetty se alueen osa kiinteistöstä Ratu [REDACTED], jolla jätteet likimäärin sijaitsevat.

Jätteiden haltijan on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi kenelle, mihin ja miten romuja ja jätettä on toimitettu. Raportti kirjanpidosta on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30 päivän kuluessa edellä mainitun siivousvelvoitteen täyttämistä.

Tehoste päävelvoitteelle

Velvoitetta tehostetaan ympäristönsuojelulain 184 §:n 1 momentissa säädettyllä tavalla uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkolain mukainen ilmoitusvelvollisuus

Milloin uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka on asetettu kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan päävelvoitteen tehosteeksi, velvoitetun on ilmoitettava omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Velvoitetun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite (Uhkasakkolaki 18 §).

Rekisteröinti

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla maanmittauslaitokselle kiinteistöä Ratu [REDACTED] koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin (Uhkasakkolaki 19 §).

Luovutuksensaajan vastuu

Jos kiinteää tai irtainta omaisuutta koskeva päävelvoite ja sen tehosteeksi asetettu uhka ovat luovutushetkellä luovutuksensaajan tiedossa tai merkittynä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin, luovutuksensaajan on noudatettava päävelvoitetta sen tehosteeksi asetetulla uhalla (Uhkasakkolaki 20 §).

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Otteet

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä (saantitodistuksella ja sähköpostitse)
Kiinteistön Ratu omistaja (tavallisena kirjeenä)
Maanmittauslaitos, kiinnityksistä pidettävä rekisteri (turvaviestipalvelu)

Pirkanmaan ELY-keskus (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi)
Lempäälän kunnanhallitus (sanna.kurikka@lempaala.fi)